

Stange kommune
Postboks 214
2336 STANGE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Therese Ruud, 61 26 60 66

Tillatelse til skadefelling av ulv i Stange, Løten, Elverum, Våler, Åsnes, Grue, Nord-Odal, Kongsvinger, Sør- Odal, Nes og Eidsvoll kommuner

Vi viser til epost fra styret i Romedal og Stange saubeitelag av 23.5.2022, med søknad om skadefellingstillatelse på en ulv i Stange kommune. Det søkes i tillegg om å bruke løs på drevet halsende hund i fellingsforsøket og mulighet for postering i bil. Statsforvalteren ga muntlig tillatelse til skadefelling av en ulv i Stange, Løten, Elverum, Våler, Åsnes, Grue, Nord-Odal, Kongsvinger, Sør-Odal, Nes og Eidsvoll kommuner kl. 10:37 samme dag.

Bakgrunn

Det ble tatt bilde av en ulv på viltkamera natt til den 23.mai. Statens naturoppsyn har vurdert bildet og kommet til vurderingen antatt ulv. Det er ikke sluppet sau på utmarksbeite i Stange kommune enda, kun på innmark, men det planlegges beiteslipp i løpet av en ukes tid, og da vil det slippes 1600 småfe i dette området. I nabokommunen Løten er det sluppet dyr på utmarksbeite.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

I perioden 16. februar til 31. mai er myndighet til å fatte vedtak om skadefelling tillagt Miljødirektoratet jf. rovviltforskriften § 7 jf. § 13. Miljødirektoratet har i vedtak av 21.4.2022 delegert denne myndigheten til Statsforvalterne for perioden 21. april til 31. mai for områder utenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. Samlet kvote for hele landet var 7 dyr, hvor det nå gjenstår 5 dyr på kvota.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til. Uavhengig av jaktrett.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til rapporter fra bestandsovervåkingen av ulv på nettsiden til Rovdata.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til at det aktuelle fellingsområdet for tillatelsen er utenfor ulvesonen, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Det foreligger ikke opplysninger om at det forekommer genetisk verdifulle individer av ulv i området. Dersom individet likevel viser seg å være av stor genetisk verdi for den totale Skandinaviske ulvebestanden, må det gjøres en ny vurdering av evt. andre tiltak enn felling. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

Når det gjelder rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstavene b og c, er det foreløpig ikke påvist skader. I det aktuelle området hvor ulven nå er observert, har beitelag oppgitt at det om kort tid skal slippes 1600 sau og lam på utmarksbeite, det slippes også et betydelig antall dyr på beite i tilgrensende beiteområder. Skadepotensialet er derfor stort dersom ulven fortsetter å ha tilhold her.

Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Tiltak som skiller beitedyr og rovdyr i tid og rom, som for eksempel å holde dyr tilbake fra utmarksbeite, kan være effektive tiltak for å hindre skade. Dette er samtidig inngripende tiltak som er krevende å gjennomføre både praktisk og økonomisk. Området hvor ulven oppholder seg er innenfor beiteprioritert område, og det skal slippes et stort antall sau på utmarksbeite i disse områdene og tilgrensende beiteområder. Statsforvalteren viser i den sammenheng til rovviltforliket hvor det fremgår at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at beitenæringen skal tilpasses rovvilt i rovviltprioriterte områder, mens det i beiteprioriterte områder skal være lav terskel for uttak av rovvilt.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på ulven.

Etter instruks fra Miljødirektoratet 21. mai 2018 skal Statsforvalteren ved vedtak om skadefelling på ulv beskrive hvilken innsats som er gjort for å avdekke genetisk status, samt beskrive andre relevante vurderinger knyttet til dette. Statsforvalteren har bedt om at fellingslaget samler inn hår- og møkkprøver for DNA-analyse dersom de kommer over dette. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel hår, avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikret dette materialet slik at det kan sendes inn til genetisk analyse. SNO samler også inn prøver til DNA analyse dersom de kommer over dette i forbindelse med sitt arbeid.

Fellingsleder har bedt om at det gis tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund under fellingsforsøket. Statsforvalteren viser til Klima- og miljødepartementets tiltakspakke for å gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen. Her åpnes det for å bruke løs på drevet halsende hund fra dag én der dette kan være et hensiktsmessig virkemiddel for å oppnå uttak. Det er et vilkår at beitelagene i det aktuelle området er enig i at slik hund kan brukes. Det er nå på våren en spesielt sårbar tid for vilt med yngle- og hekketid. Statsforvalteren understreker derfor at det er særdeles viktig at eventuell bruk av løs hund gjøres på en måte som reduserer faren for forstyrrelse av annet vilt til et minimum. Hundene skal ha på seg peiler og må hentes inn dersom det viser seg at de ikke lenger følger ulvesporet. Videre må slike hunder bare slippes på helt ferske spor som en med sikkerhet vet at er etter den aktuelle ulven. For å systematisere erfaring med bruk av slik hund, skal det innen en måned rapporteres til Miljødirektoratet om bruk og effekt av tiltaket.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor området, gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1 - ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Stange kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Eidsvoll kommune øst for Mjøsa og Vorma, og Nes kommune øst for Vorma og nord for Glomma, hele Stange og Nord-Odal kommuner, samt de deler av Løten, Elverum, Våler, Åsnes, Grue, Kongsvinger og Sør- Odal kommuner som ligger øst for E6, sør for Rv 25/Rv3 og vest og nord for Glomma.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **23.5.2022 kl. 10.37 til 7.6.2022 kl. 12:00.**
3. Stange kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det **kun** er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 112 000**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. f, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr 20 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingene ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i *forkant*.
5. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes ble det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Det stilles krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no , se også vedlagte veiledning for rapportering.

Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalter om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.

6. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
7. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
9. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom ulv skadeskyles, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
10. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.30) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.
13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
 - Hunden(e) skal ha gps-sender
 - Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
 - Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
 - Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes

- Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven
- Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepiler

14. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

- Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
- Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
- Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
- Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Steinar Fossum (e.f.)
Underdirektør

Therese Ruud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Nes kommune			
Åsnes kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA
Statens Naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672, Torgarden	7485	TRONDHEIM
Nord-Odal kommune	Herredsvg 2	2120	SAGSTUA
Løten kommune	Pb 113	2341	LØTEN
Romedal og Stange saubeitelag			
Sør-Odal kommune	Ølgardsvegen 2	2100	SKARNES
Eidsvoll kommune			
Våler kommune	Sentralgården	2436	VÅLER I SOLØR
Elverum kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM
Kongsvinger kommune	Postboks 900	2226	KONGSVINGER
Fellingsleder			

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Grue kommune

Postboks 325
Pb 94

1502 MOSS
2261 KIRKENÆR